

Stane:

Za celo leto . . . . . K 20—
za pol leta . . . . . 10—
za četr leta . . . . . 5—
za 1 mesec . . . . . 1'70

Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritliče, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 10

Ptuj, 7. marca 1920

II. letnik

Jugoslovanska demokratska stranka
sklicuje

JAVEN SHOD

ki se vrši v nedeljo, dne 7. marca 1920 ob 10.
uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma
v Mariboru.

Na shodu poračajo člani odstopivše beograjske
in ljubljanske vlade o novem političnem položaju.

Tajništvo JDS.

NA DELO!

Jugoslovanska demokratska stranka je sklicala zadnjo nedeljo velik shod v Ljubljani. Pregledati je hotela svoje vrste in podati nove smernice svojemu delovanju. Stranka se nahaja v opoziciji proti sedanji vladi in vodstvo se je moralno obrniti na narod, da se ugotovi, ali uživa popolno zaupanje med pristaši stranke in, ali se odobrava njegovo delovanje. Velike množice od vseh strani naše širne domovine so prihitele na shod, da sijajno manifestujejo za demokratsko misel. Nasprotniki stranke so se že veselili, češ jugoslovanska demokratska stranka je v razpadu. Saj je tudi izgledalo tako, kakor bi se hoteli odvračati od nje posamezni sloji. Odcepili so se razni nezadovoljneži in si osnovali svojo narodno socijalno stranko. V stranki sami se je le preveč kritikovalo in zabavljalo, toda preinačalo delalo. Vse delo se je prepričalo predstavnikom, ki naj bi bili edini odgovorni za vse uspehe in neuspehe. V krajevnih organizacijah je nastopilo nekako mrtvilo. Naša stranka je sedaj potisnjena v opozicijo in kakor se kaže je

ravno to dejstvo vzbudilo vse naše pristaše zopet k novemu življenju. Sijajni shod v Ljubljani je pokazal javnosti, da je jugoslovanska demokratska stranka mogočna. Ideja ujedinjenja jugoslovenskega naroda od Soče do Vardara je prešinila naše ljudstvo tako, da mu ga ne iztrga nobena temna sila več iz srca. Vse kar misli in čuti v resnici narodbo in napredno, združilo se bo v kolikor se to še ni zgodilo, v tej močni tranki, ki obsega teritorij cele države. Naša Jugoslavija bo silna in res ujedinjena le tedaj, ako zmaga demokratska misel na celi črti. Domovina je v nevarnosti! Tako je zaklical predsednik stranke poslanec dr. Kukovec. Zavedamo se te nevarnosti. Zato se hočemo tesno združiti vsi in pozabiti na to, kar nas razdvaja ter složno delovati v smislu vodilne ideje naše stranke.

Naše krajevne organizacije se morajo zopet zbuditi iz spanja. Kjer jih še ni, se morajo na novo ustanoviti. Opustimo vedno kritikovanje in otresimo se zlobnega duha nezadovoljnosti. Manj besedi — in več dela na vsakem polju!

* * *

Na shodu in na to v seji izvrševalnega odbora JDS so bile sprejete sledeče resolucije:

1. odločno ugovarja nameri vlade Stojana Protiča, da se zavira ali celo ukine izvršitev agrarne reforme. Svari jo v interesu države pred vsakim umikanjem in zahteva, da se po načelih prejšnje vlade resno provede agrarna reforma do konca;

2. odločno protestira proti izjavi novega finančnega ministra dr. Velizarja Jankoviča v Protič-Koroščevem kabinetu, da je razmerje 1 : 4 med dinarjem in kromo in vsa izmena definitivna. Vztraja na tem, da naj se po

žganja, kolikor mu ga kdo kupi. Res mu ga kupijo en liter. Fant ga izpije in tekom petih minut se zgrudi mrtev na tla.

Na vaški gostilni je popivalo več fantov pozno v noč. Brez povoda je udaril Blaž M. s steklenico Pavla H. Pavlov priatelj je vrgel Blaža na plan, kjer so planili še drugi fantje nanj. Pretepli in osuvali so ga tako hudo, da je Blaž vsled poškodb kmalu umrl.

V trgu M. je dan na dan popival kovač Skušek. Bilo je na Vel. pondeljek. Že od jutra se je nalival po krčmah najprej z žganjem, nato še z vinom in pivom. V pozni noči se je vračal domov, a je obnemogel vsled preobilo zavžite pijače ter je obležal na cesti v dežju in vetrnu. Prehladil se je tako močno, da se ga je lotila pljučnica, ki je spravila pijanca v treh dneh na oni svet.

V vasi G. so našli v jeseni leta 1916 znanega pijančka hišarja Šimna ležati mrtvega v grabi. Pijan se je vračal iz vinskega hrama in je padel v jarek, ki ga je napolnilo neurje z umazano vodo. Nesrečno je zadel z glavo uprav v vodo. Tako se je naredil hudobec norca iz njega, čeprav mu je zapisal že davno svojo dušo. Na zadnjo uro ga je zadušil v gnojnici.

To so nekatera resnična poročila posneta iz dnevnega časopisa. Sleheni dan prinašajo listi take in čestokrat še hujše slučaje, ki jih

izmenjavi starih kolkovanih kron s kronske dinarsko novčanico začne nemudoma pripravljati zadnja novčanica, ki ji bo parlament določil razmerje do krone in do dinarja. Pri tem ponovno izjavljamo, da interesu narodnega gospodarstva najbolj odgovarja, če se krona zamenja al pari z novo končno edinico. Izreka svoj stud nad hinavsko klerikalno agitacijo v valutnem vprašanju, ki ga je SLS sramotno izdala prvi dan, ko je vstopila v centralno vlado, s tem, da je pristala na dr. Jankovičev program, da je relacija (razmerje) in izmena 1 : 4 definitivna (že končnoveljavna).

3. pozivlja finančno upravo, naj polnoveljavno izmenja domačinom take bankovce s potvorenjem kolkom, ki so jih dobili v roke v dobrni veri, a jih ob navadni pazljivosti niso mogli priznati kot potvorenje.

Na velikem javnem shodu 29. februarja 1920 v Ljubljani zbrani pristaši „Jugoslovanske demokratske stranke“:

1. ponavlja z vso odločnostjo zahtevo našega naroda po samoodločbi v Primorju, ki edina more pravčno rešiti jadransko vprašanje in z njo ono naših zapadnih granic; zahtevajo, da vlada brez omahanja odkloni anglo-francoski ultimat;

2. slovesno ponavlja izraz udanosti Njega Veličanstvu kralju Petru in Njega Višočanstvu prestolonasledniku Aleksandru dobro vedoč, da je narodna dinastija čuvar avtoritete državne oblasti ter mogočen branik edinstva našega naroda, na katerem sloni obstoj in moč naše države;

3. smatrajo nastop nenanaravne koalicije separatistov za nesrečo za vso državo. Smisleni pozivljajo, da kljub temu v polni meri vrše svoje dolžnosti napram njej, vendar treba strniti vse moči, da se ta reakcija

je povzročilo pigančevanje. Malomarno jih čitajo ljudje, ali se zdrznejo samo za hip, češ, nič novega. Res nič novega, saj se dogajajo pri nas dan na dan slični prizori — žalostni prizori iz življenja onih, ki so se vdinjali pivskim navadam.

Nekdaj in sedaj.

Kako prijetno je bilo nekdaj o nedeljah popoldne na vasi! Mladina se je šetela po polju med cveticami, je pela veselje pesmi, ali se zabavala z igrami. Včasih sta se opoprijela mlada fanta in sta poizkušala, kdo je močnejši od njiju. Močnejši je vrgel slabješega na tla, tako so si urili telesno moč. Ali zbog tega ni bilo sovraštva med njima. Razsla sta se in sta si segla pred odhodom v roke.

Kar je bilo starih, so sedli pod starodavno lipo sredi vasi. Gledali so mlade in so modrovali, kako je bilo, ko so bili še sami mladi in prerokovali o dnevih, ki bodo še prišli.

Danes iščeš zastonj takih prizorov. Srečavaš po cestah in samotnih potih pijane ljudi, ki gredo negotovih korakov v mraku proti domu.

Gospodar pije, da pozabi za trenotek, kako gre njegovo gospodarstvo rakovo pot. Hlapec, delavec, pomočnik pije zato, da je vsaj enkrat v tednu vesel, kakor opravičuje sam.

Vsakdo ve, da ne bo drugi dan za nobeno

IZ dnevnika tirana alkohola

Neki mož se je vračal iz mesta P. vinjen domov. Vsled alkohola izmučen in truden se je vlegel ob cesti in zaspal. Ukradenih mu je bilo 600 K.

V vaški gostilni so na nedeljo popoldne plesali in popivali dñinarji, ki so bili med tednom s težkim delom prislužili denarja. Ko so se že precej opijanili, so začeli razgrajati in metati kozarce v druge goste. S silo so jih spravili iz hiše pod kap. Ko so bili na planem, so začeli pobijati gostilniška okna in razili hišna vrata.

V vasi Slepšed na Dolenjskem je živila znana pijanka, ki so jo poznali otroci pod imenom „frakelnjova Mica.“ Za denar, ki si ga je prislužila v treznosti ali ga priberačila, je kupila žganja. Steklenico je nosila kar v žepu. V hudi zimi ni imela gorke obleke ne obuvala, ampak si je noge zavijala navadno v cunje. Nekega zimskega dne si je privoščila precejšnjo merico žganja, da bi jo grel. Na poti domov je zaspala pod odprtim kozolcem, kjer so jo našli drugi dan zmrzlo.

V Kotunovi vasi je bilo žegnanje, ki so ga nekateri še v pondeljek po svoje nadaljevali. Neki hlapec se je babal, da izpije toliko

narni in opasni nestvor čim preje in za trajno odstrani;

4. zvesti temelji točki demokratskega programa odločno zahtevajo, da se nemudoma izvrše občinske in državnozborske volitve, po katerih se more usoda države poveriti zastopstvu, ki je zares izraz volje naroda. Edinole takojšnji apel na narod more prinesi konsolidacijo in ureditev;

5. izrekajo zahvalo in zaupanje odstopivši osrednji in deželnemu vladu.

Resolucije so bile soglasne sprejete, na kar je predsednik g. dr. Kukovec zaključil zborovanje,

Socijaldemokratski protestni shod proti draginji.

V nedeljo, dne 29. februarja predpoldne se je v Ptiju pri „Belem križu“ vršil protestni shod proti draginji, katerega je sklical socijalnodemokratska stranka, v prvi vrsti zaradi stavke ptujskih mesarjev, ki prejšnji teden niso prodajali mesa, dokler se jim niso dovolile višje cene. Govorilo se je osto, kakor navadno na takih shodih, zahtevalo se je, da se mora pri drugi podobni prilikti nastopiti brezobzirno in vzeti obrt vsakemu, ki samovoljno ustavi obrat. Protestiralo se je proti nedelavnosti narodnega predstavnštva in prepiranju za ministrske stolce, zahtevalo so se splošne volitve, izvršitev agrarne reforme in premoženjske oddaje.

Shod je bil zanimiv in je trajal blizu 3 ure, ker se je tolerantno pripravil govornik, ki ne prisega na vse agitatorske in demagoške fraze. Ta je opozarjal, da je glavni vzrok draginje pomanjkanje blaga in da je edina rešitev v pridnjem delu, da se pridelava kar največ vsakovrstnega blaga. Da vsaka stavka poveča draginjo in da jo poveča vsak, ki zahteva vedno krajši delavnik in še v teh par urah slabo in nemarno dela. Opozarjal je na težkoče pri agrarni reformi: N. pr. 4000 oralov zemlje se lahko razdeli med 200 novih posestnikov, kdo pa bo tem 200 posestnikom postavil hiše in gospodarska poslopja, kdo jim bo dal potreben orodje in živino, ker pri veleposestvu tega ni toliko? Končno se ne sme prezreti važnost velikih posestev za aprovizacijo mest in industrijskih krajev. Skratka, s površnimi frazami se ti problemi ne dajo rešiti.

Iz seje mestnega šolskega sveta
dne 1. marca 1920.

Glavna točka dnevnega reda je bila ureritev mestnega šolstva. Slovenska mešana

delo ali navadil se je na veseljačenje in preslab je, da bi si odreknel, če tudi ve, da mu bo v kvar.

Če ni prijetno na vasi, je pa toliko bolj veselo v vaški krčmi. Zoprni duh po opojnih pijačah, po razlitem vinu, gosti tobakov dim, vrišč in vpitje; včasih ti hripavi glasovi narodne popevke donijo nasproti. Tu smo v kraljestvu alkohola. Sredi med pivci sedi vaški modrijan in razklada na dolgo in široko svoje nazore. Napol vinjeni gostje pa ga poslušajo z odprtimi ustmi.

Alkohol kaže čedaljebolj svojo moč. Pivci postanejo še glasnejši, vsak hoče priti do besede. Pozno v noč se vračajo šele proti domu kričeč in razgrajajoč, da so v nadlogu drugim že počivajočim prebivalcem.

PROLETARNI ALKOHOLIZEM.

Mišljenje, ki je našlo izraz v pivskih navadah, da je alkohol neobhodno potreben za veselje in s tem za življanje, deluje zlasti pri proletarietu posebno kvarljivo. Kolikor bolj priprosto je življeno, toliko večjo vlogo igra alkohol kot razvedrilo, ki naj tudi izdenemu zatirancu odpre pot vsaj v kotiček dozdevne zemeljske sreče. Tam, kjer je uži-

ljudska šola ima blizu 300 otrok in sprejme se predlog, da se deli v deško in dekliško ljudsko šolo. Temu primerno se bodo razpisala tudi definitivna učna mesta. Nemška ljudska šola ima tako malo učencev (47 dečkov in 31 deklic), da je pravzaprav izgubila svojo eksistenčno pravico. Upravičena bi bila le po ena nemška vzporednica pri deški in in dekliški ljudski šoli. Vendar je na željo g. Steudteja nemška šola ostala neizpremenjena. Ob prevratu je bilo v mestnih ljudskih šolah 91 slovenskih dečkov in 68 deklic, a Nemci za te otroke niso dovolili slovenske ljudske šole v Ptiju vkljub znanemu § 19 avstr. drž. temeljnega zakona o enakopravnosti. Komaj pol toliko nemških otrok ima v naši narodni državi svojo šolo!

Težava je le za šolske prostore, zlasti za novo deško meščansko šolo in za nemško šolo. Določi se član mestnega šolskega sveta, ki naj osebno posreduje pri vladu, da se izprazni mestna vojašnica in prepusti občini v šolske svrhe.

Razpravljalno se je tudi o takozvanih privatnih otroških vrtcih v Ptiju. Urad za zaščito dece je zahteval od mestnega šolskega sveta, da zapre privatne otroške vrtce, ako nimajo dovoljenja od višje šolske oblasti. Mestni šolski svet je pozval obe gospodični, o katerima se je trdilo, da imata privatne otroške vrtce, da se izkažeta s predpisanim dovoljenjem višjega šolskega sveta. Obe gospodični sta izjavili, da nimata otroških vrtcev, ampak da le pozamezni otroci prihajajo v svrhu nadzora ali učenja. Ti izjavili je mestni šolski svet vzel na znanje in bo tozadovno poročal uradu za zaščito dece v Ljubljano.

Ptujske stariše pa opozarjam, da imamo tukaj javni otroški vrtec z 2 vrtnaricama, kjer otroci v predšolski dobi dobijo nadzorstvo in zabavo in da ni demokratsko, ako se nekateri „boljši“ stariši izogibajo temu javnemu otroškemu vrtcu.

Gospodarstvo.

Petroleja ne bodo več izvažali iz Amerike, ker presega domača potreba že sedaj domača producijo. Potreba iznosa 68 odstotkov, produkcija pa 66 odstotkov celokupne svetovne proizvodnje.

Izkaz Avstroogrške banke z dne 31. januarja 1920 izkazuje, da je bankovcev v prometu za 56 in tri četrtine milijard kron. Med temi jih je 13 in eno četrtino milijard v Avstriji.

Čitajte in „Ptujski list.“ razširjajte

vanje alkohola morda edini priboljšek, katerega si zamore privoščiti proletarec, igra on seveda tudi največjo vlogo. To bi bilo pa nemogoče brez pivskih navad!

Ako bi bil alkoholizem proletarstva posledica revščine in slabe hrane — kjer pogajanja v resnici najmočnejše korenine — potem bi morali ravnotako trditi, da bi proletarec moral biti udan opiju. Toda to pa ni. Revščina in slaba hrana pospešujeta alkoholizem, njegov vzrok pa je pivska navada. Brez nje bi ne bilo alkoholizma kot brez navade uživati opij nobenega opijizma kot socijalne prikazni. Ako bi bil alkoholizem pojav revščine, potem bi ne bilo nobenega premožnega pijanca, nobenega treznega proletarca. Toda dobe se oboji. Da, zamoremo celo konstatirati, da je alkoholizem povsod enakomerno razširjen; razloček je samo v sodelujočih vzrokih in v posledicah. Tako deluje sicer v enakih okoliščinah najbolj škodljivo tam, kjer bi imel nadomestovati pomanjkljivo hrano. Ako bi bil alkoholizem posledica revščine, potem bi si nikakor ne mogli razložiti, da ako se delavstvu dvignejo dohodki, se v razmerju dvignejo izdatki za alkohol.

Dopisi.

Ravnateljstvo ptujske gimnazije prosi za letno izvestje ptujske gimnazije o šolskem letu 1906/7 v dar ali v prodajo.

Nemška poštenost. V Ljubljani so zaprli na podlagi ovadbe tukajšnje policije te dni nekega Illicher-ja, bivšega člena nemške mestne godbe v Ptiju, ker je ukradel naši slovenske mestne godbi godalo „piccolo.“ Nemci seveda kriče, da se jim godi krivica. In koliko godal je izginilo z bivšimi člani! Neki Janšič je odnesel pred tremi meseci trombon, bluzo in čepico, tudi last mestne godbe! In vendar so še slovenski narodnjaki, ki ob vsaki priliki branijo nemški živelj.

Tukajšnjim Nemcem zopet raste greben. Tukajšnji trgovci je imel te dni v svoji zalogi pepelnike in kupice z znaki bivše Avstrije in Nemčije. In takim ljudem se pusti obrt nadalje! — V kavarni Evropi so popovali zadnje dni tukajšnji klepar Frank in trgovski pomočnik pri Voglu, Futschinnigg, izzivalne in subverzivne nemške pesmi. To si dobro zapomnimo!

„Ich und mein Hund sind deutsch erzogen.“ V neki gostilni v ptujski okolici je sedelo več gostov pri pilu in jelu. Tudi dva psa sta se kreplčala z odpadlimi kostmi in ostanki. Pri tem sta se stepla. Družba je intervenirala in opozorila posestnika enega psa trgovca Slaviča z Brega, naj odstrani svojo žival. Prišlo je do prepira; Slavič je zabavljal, ker je družba pela slovensko. Ta mu je stavila ultimat, da ima v 5 minutah zapustiti lokal, če ne, ga postavi pod kap. Slavič je porabil teh pet minut za nadaljno zabavljanje. Vmes je izstrelil krilate besede: „Ich und mein Hund sind deutsch erzogen.“ Po teh besedah je zmagonosno popihal. Gospod Slavič si je s svojim izrekom stekel nevenljivo zaslugo za nemško stvar. Zadel je v črno! Nemec in pasja vzgoja — imenitno! Dobro ste se odrezali, g. Slavič in resnico ste povedali. Radovedni smo ali si je g. Slavič s svojim psom vred pridobil vzgojo v Ljutomeru?? Priponino, da si je g. Slavič pridobil premoženje od Slovencev ne od Nemcev. Treba mu je jasli postaviti malo višje!

Komorni koncert. Dne 15. marca se bo vršil v Ptiju komorni koncert, ki ga bodo proizvajale 4 najbolje moči ljubljanskega opernega orkestra: Brata Rihard in Lado Zika, Karol Sancin in Ladislaus Černy. V sporedru bodo točke iz Beethovena, Čajkovskega in Dvoraka. Opozarjam, da je danes na to izvanredno prireditve, katere ne bode nikdo zamudil, ki ima smisla za dobro godbo.

Nesreča. Dne 29. p. m. zvečer je povozil stroj vojaka Martina Aubrechta od kolodvorskega poveljstva na Zidanem mostu. Odrezalo je rewežu obe nogi. Pripeljal se je iz Celja z vlakom št. 39 ter je pri izstopu prišel pod lokomotivo. Bil je prijazen in uljuden mladenič, komaj 21 let star.

Sv. Marko niže Ptuja. Dopisniku „Slov. Gosp.“ z dne 26. februarja 1920 naj si bo v ženskem krilu ali v duhovniški hálji, bodi povedano, da pripoznavam krivdo, da so nekateri dečki zapustili orlovske tabor. Da pa jih je toliko zletelo, temu jaz nisem kriv. Ali sem jaz tudi kriv, da pravijo našem gospodču fantje, Orli, po igrah aufbiks kaplan, p . . . . . pop, denar sem? Ali sem tudi kriv, da mu dekleta „Dekliške zvezze“ pravijo pajbek? Ali sem tudi kriv, da toži ljudstvo, da je zaračunal pri razdelitvi soli enemu več, drugemu manj, nameril enemu več, drugemu manj? Da pa še celo obrekuje mojega očeta, ki že tukaj 26 let službuje, ki se sploh ne briga za čenčarije gospodča, je smešno. Dopisnici (oziroma dopisniku) padam lepo nagrado, ako mi dokaže, kdaj in kje ustanavljam Sokola. Želel bi, da bi mirovali, ker drugače vam bodo veljale besede: „Ako boste sejali veter, boste želi vihar!“

Železniška nesreča. Na večer 24. februarja 1920 pripetila se je na progi državne železnice pri Slovenjgradcu grozna nesreča. Dva naložena tovorna voza sta vtekla iz slo-

Za vinogradnike!

Kdor si letos želi nabaviti nove

brizgalke proti peronospori

naj si jih ogleda prej pri kleparju

A. Majcen, Hrvatski trg v Ptiju.

Tam se dobivajo brizgalke najnovejše oblike, katere so jako trpežne ter ne potrebujejo delj časa nobenega popravila. Cene bodo po dnevnih cenah za

potrošeni material.

Razglas.

Prostori sedanje trgovine Leposcha v hiši mestnega magistrata Florijanski trg št. 1 se oddajo s 1. aprilom 1920 v novo na najem.

Reflektanti naj stavijo zapečatane pismene ponudbe na mestno upravo najpozneje do 15. marca 1920.

Mestni magistrat Ptuj, dne 4. marca 1920.

Vladni komisar: Dr. M. Senčar s. r.

NAZNANILLO.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril v Krekovi ulici štev. 1

čevljarsko obrt.

Priporočam se za cenjena naročila, za napravo vseh vrst v to stroko spadajočih del; prevzamem tudi popravila po strokovni in solidni postrežbi.

Z velespoštovanjem

Ivan Ratisnojnik

čevljarski mojster v Ptiju,
Krekova ulica štev. 1.

Društvene vesti.

Geografsko društvo v Beogradu je začelo svoje delovanje. Članarina znaša za redne člane 20 din., za izredne 12 din. Redni in izredni člani dobivajo društvene publikacije in se lahko udeležujejo društvenih izletov. Redni člani tudi smejo uporabljati društveno knjižnico. Prijave sprejema za ptujski okraj gimn. ravn. Fran Vajda v Ptiju.

Mlada razkošna orientalka sem dospela pred nekaj dnevi v divni Ptuj, da proučim jugoslovanske razmere.

Jezika ne popolnoma vešča, mi manjka prilike doseči svoj smoter; zato vabim nadobudno mladino posebno v kolikor je zmožna francoščine, da stopi z menoj v stik. Pišite mi pod „Aspidistra“ na upravo „Ptujskega lista.“

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

STAVBENO PODJETJE IN TRGOVINA S STAVBENIM MATERIJALOM.

VILJEM DENGG

MESTNI STAVBENI MOJSTER

Kolodvorska ul. 3. PTUJ Kolodvorska ul. 3.

TELEFON INTERURB. ŠTEV. 44.

Prevzetje in izvršitev
vsak novih stavb, pre-
stavb in prizidanj, pri-
prav, strojnih temeljev,
kurilnih naprav za kotle,
 parnih dimnikov.

Zaloga kamnatih in ce-
mentnih cevi, raznih
betonskih izdelkov, izo-
lirnih plošč, strešne le-
penke in karbolejna itd.

Izvršitev projektov, pro-
računov, stavbenora-
čunske revizije, oddaja
mnenj in cenitev stav-
benih objektov vsake
vrste za kulantne cene.

Osuševanje vlažnih
zidov.

BRZOJAVNI NASLOV:
DENGG, PTUJ.

Politične vesti.

venjgraškega kolodvora po visoki proggi v smeri proti postaji Sv. Jederti, ter trčila z nepopisno silo v osebni vlak, ki je ravno kar nasproti prihajal iz postaje Sv. Jederti. Nezgoda zahtevala je žal več žrtev, težko ranjenih; Josip Dornik, 44 let star iz Pamoč je celo nekaj ur po nezgodi umrl vsled zmečkanja trebuhu in notranjega izkravavljenja in zapustil ubogo vdovo s petimi nespreskrbljenimi otroki v starosti do 13 let. Več drugih ponesrečencev, med njimi večinoma očetje s številno deco, je bilo prepeljanih s strtami ali zmečkanimi rokami in nogami v slovenjgraško javno bolnico. Hudo poškodovan je železniški stroj, razbitih je 5 osebnih in tornih vozov. Da pomagamo ponesrečenim revežem, njih svojcem in deci v silni nesreči in prvi bedi, osnoval se je 25. februarja 1920 pomožni odbor, ki ima nalogo zbirati prostovoljne zasebne prispevke, doneske primernih prireditev v prid prizadetim ponesrečencem in njih nepreskrbljenim rodbinskih članom, ter skrbeti za pravično razdelitev nabranih prispevkov. Kot predsednik pomožnega odbora vabim občinstvo, da se udeleži te dobrodelne pomožne akcije, ter prispeva po svojih močeh, da olajšamo iz ljudi do bližnjega bridko usodo teh revežev. Predsednik pomožnega odbora: Dr. Išavie.

Uradne ure pri Centralni upravi, podružnica v Ljubljani so od 5. marca naprej za stranke od 11. do 14. ure.

Sv. Andraž v Haložah. Pri nas v Haložah vse spi in redkokdaj se kdo zgane, da bi priobčil v kateremkoli listu kaj o važnih dogodkih danajšnjih dni. Imamo tudi Haložani prebrisanih ljudi, ali žalibog, večinoma same stare grešnike iz ranjke Avstrije. Zato si jaz ubog kmet, zvest Jugoslovan vzamem slobodo, da napišem par vrstic. Veselimo se, da smo dočakali po stoletjih zlato slobodo in to po izumrli Avstro-Ogrski, bivši tlačiteljci vseh Jugoslovanov. Akoravno pa Avstro-Ogrka ne obstaja več, ostali so se ljudje, ki pričakujejo, da zopet zaplapola črno-žolta začasta. Tako imamo še vedno „nemške“ go stilne, akoravno že obstoja nad 14 mesecev Jugoslovanska država. Na hiši posestnika Ivana Vindiša, rojenega na slovenski zemlji, šezmirom stoji lepi nadpis „Johann Windisch's Gasthaus“. Na severni strani pa „Einkehrgasthaus.“ Ne bi imeli nič proti temu, ker to mogoče naša vlada dovoljuje ali zahtevali bi, da se nas Slovence, kateri moramo hoditi radi okrepčila v to gostilno, ne izziva po nepotrebnuem s tem, da na slovensko naročilo gostilničar kriči v kuhinjo: „Einmal sauere Suppe, einmal Suppenfleisch, einmal Kälbernes“ i. t. d. Tega ni treba! Jaz mislim, da je Haloška pokrajina pristna slovenska in da bi bilo čas, da si ti gospodje naroče enkrat jugoslovenskih knjig, da se nauče slovenski. Radi tega prosimo nadležno oblast, da se takim ljudem, kateri ne želijo živeti v naši slovenski državi, dajo potni listi za Deutsch österreichische Republik. In pa srečno pot jim želimo.

Politične vesti.

Ministrski svet. Beograd, 3. marca. Včerajšnji ministrski svet je razpravljal o programu vlade in o kvorumu. Ministri so se v vprašanju kvoruma zadržali zelo rezervirano. Govori se, da nameravajo nekateri ministri med seboj zamenjati resorte, do sedaj pa še ni znano, ali je to istina, ali pa ostane sedanja lista neizpremenjena.

Seje posameznih strank. „Slov. Narod.“ Beograd, 3. marca. Včeraj so imeli vsi klubi vladnih strank daljše sestanke, na katerih se je razpravljalo o delu v parlamentu. — V Beograd je došlo včeraj tudi mnogo članov demokratske zajednice, ki so se udeležili velikega strankinega shoda v Ljubljani. Ob 4. popoldne se je vršila številno obiskana konferenca, kjer se je razpravljalo o delu v parlamentu. — Vprašanje kvorumu v parlamentu je doslej še nejasno, ker trdi sedanja vlada, da jo bodo podpirali Črnogorci, republikanci in razni poedinci, kateri so baje izja-

vili, da se udeleže prvih sej Narodnega predstavninstva samo zato, da lahko presodijo vladni program. — V prostorih Narodnega predstavninstva se te vršila včeraj seja radicalnega kluba, kjer se je razpravljalo o vprašanju kvoruma. Poudarjalo se je, da bodo podpirali sedanje vlado tudi republikanci. — Čuje se, da namerava republikanska stranka predložiti parlamentu deklaracijo, v kateri protestira proti takemu nasilnemu postopanju sedanja vlade in enostranski rešitvi krize in da bo zahtevala, da se čimprej razpišejo volitve. — Od demokratske stranke se bodo sej parlamenta udeležili bivši ministri Timotejević, Vulovič in Pečić.

Nov italijanski predlog v reškem vprašaju. LDU Pariz, 3. marca. Listi poročajo iz Londona, da je po informacijah „Morning-Post“ Italija v reškem vprašanju predlagala Jugoslaviji, da odstopi Jugoslaviji del koridorja med Opatijo in Reko, da pa obdrži pod svojo suverenostjo mesto Reko. „Morning-Post“ meni, da bodo Jugoslovani težko sprejeli ta predlog.

Društvene vesti.

Geografsko društvo v Beogradu je začelo svoje delovanje. Članarina znaša za redne člane 20 din., za izredne 12 din. Redni in izredni člani dobivajo društvene publikacije in se lahko udeležujejo društvenih izletov. Redni člani tudi smejo uporabljati društveno knjižnico. Prijave sprejema za ptujski okraj gimn. ravn. Fran Vajda v Ptiju.

Mlada razkošna orientalka sem dospela pred nekaj dnevi v divni Ptuj, da proučim jugoslovanske razmere.

Jezika ne popolnoma vešča, mi manjka prilike doseči svoj smoter; zato vabim nadobudno mladino posebno v kolikor je zmožna francoščine, da stopi z menoj v stik. Pišite mi pod „Aspidistra“ na upravo „Ptujskega lista.“

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

STAVBENO PODJETJE IN TRGOVINA S STAVBENIM MATERIJALOM.

VILJEM DENGG

MESTNI STAVBENI MOJSTER

Kolodvorska ul. 3. PTUJ Kolodvorska ul. 3.

TELEFON INTERURB. ŠTEV. 44.

Razven tega ima še različna okna in vrata, kakor tudi eno strešnino (ruš), 10 m dolgo in 7 m široko na prodaj.

Jščemo za ustanovitev lastne podružnice podjetnega trgovca

z nekaj glavnice, zmožnega svetovnega poslovanja z lastnim lokalom ali pisarni. Ponudbe na: „Jadran“, Trgovsko prometna družba, Oglasna odprava in reklama, Zavod z o. z. v Mariboru, Gospodska ulica štev. 44.

Ekspozitura Ljubljanske kreditne banke v Ptuiju.

Delniška glavnica in rezerve okroglo K 50,000,000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3% || Daje trgovske in aprovizacijske kredite.
brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3 $\frac{1}{4}$ % čistih. || Izvršuje vse bančne transakcije.

Vsačkovršni čevlji, dobro in lično izdelani, čevljarske potrebščine, raznovrstno drobno ali galanterijsko blago, različni okraski, kakor vsi v papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se vedno po primerni ceni v trgovini.
J. N. Peteršič v Ptaju.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 7—, za podgane in miši K 7—, za ščurke 8 K; posebno močna tinktura za stenice 7 K; uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu, proti mrvljam, proti ušem pri perutnini 6 K; prašek proti mrčesom 6 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 4 in 8 K; mazilo za uši pri živini 4 in 8 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 6—, Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Sladno kavo

znamka

„VARDAR“

v zavitkih po 200 in 500 g, originalni zaboji po 50 kg, po najnižji ceni, vsaka železniška postaja franko, dobavlja

Jovo Gigovič

Maribor IX., Glavni trg 21.

Vinoigradnik

razume tudi poljsko delo, išče stalno službo. Naslov pove uprava „Ptuj. lista.“

Boljša deklica

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se išče kot pomoč pri šolskih nalogah za 2. otroka, katera obiskujeta 4. in 5. razred ljudske šole. Vrh tega bi se še rabila tudi za domača dela. Oglasiti se je pri g.

OSKAR-JU MOSES, Breg pri Ptaju.

Les

kakor hlode, trame, deske, jamski les, drva in stoeče gozdove za sekanje kupi in plača po najvišjih dnevnih cenah REGOVČ & CO.

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 31.

Marljivo dekle,

ki se je izučila v mestu šivati, želi dobiti službo pri šivilji, najrajši v Ptaju, s preskrbo tudi kje drugod. Naslov:

A. S. D. uprava „Ptujskega lista.“

Jugosl. inženirsko podjetje
družba z o. z.
inženirska pisarna in stavbno podjetje
Ljubljana, Sodna ul 2. || Maribor, Vitringhofova ul. 34

Brzozovni nastavki:
JJP — Maribor

Brzozovni nastavki:
JJP — Maribor

Oddelek I.
Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbno nadzorstvo.

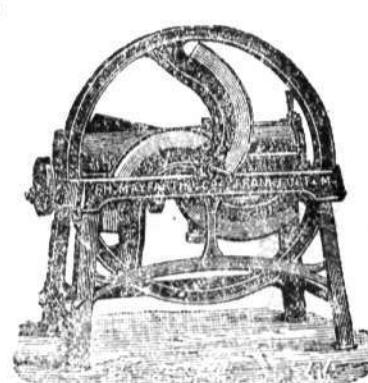
Oddelek II.
vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija

Oddelek III.
želozobeton, železne konstrukcije.

Oddelek IV.
Železnice, ceste, predori, mostovi

Oddelek V.
Industrijska in gospodarska poslopja

Oddelek VI.
Komercialno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvarin

ANTON TIRŠEK, PTUJ

SKLADIŠE POLJEDELSKIH STROJEV IN OROBJA
Slov. trg 2 (v Luttenbergerjevi hiši).

DOSTI DENARJA

prihraniti si je mogoče vsakemu gospodarju z uporabo najnovejših poljedelskih strojev sedanje dobe. — Popravila vseh strojev se prevzamejo, kakor tudi deli litega železa se nadomestijo.

Na zahtevo se pride na dom.

SOL brez nakaznice in
OVES

v vsaki množini odda po dnevni ceni tvrdka

Franz Iglič, Breg p. Ptiju

Kam greš prijatelj

V narodno Kavarno „BALKAN“

v Ptaju, Vseh svetnikov ulica 20.

Vsak večer koncert

prvovrstnega kvarteta.

Cenjenemu občinstvu na razpolago prvo vrsta vina, sveže pivo v steklenicah itd.

Postrežba točna! Cene zmerne!

Za obilen obisk se priporoča Janko Vučak.

Šivalni stroj

za krojače se takoj proda. Vpraša se v Krempljevi ul. 7.

Pozor! Pozor!

Upravništvo parne žage

Alber-ta Münzer

v Rogoznici pri Ptaju

PRODA

bukova drva za kurivo in cement na debelo in drobno.

IZJAVA.

Podpisani prekličem vse besede, katere sem krivično govoril v nedeljo, dne 29. februarja na javnem trgu proti gospodu Martinu Šegula.

Ivan Kodrič Ptajska gora.